

Op 16 en 17 juni jl. werd in Harrogate in Engeland het feit herdacht dat precies vijftig jaar geleden de International Water Supply Association werd opgericht. Vier landen stonden aan de wieg van deze wereldomvattende organisatie van drinkwaterdeskundigen: Frankrijk, Engeland, België en Nederland. Nu, vijftig jaar later, zijn bij de IWSA bijna 100 landen van de wereld aangesloten.

Ir. Biemond, in die tijd directeur Gemeentewaterleidingen Amsterdam, werd vice-president in het eerste bestuur. In 1949 vond in Amsterdam de eerste internationale conferentie plaats.

'The Challenges of the Next 50 Years' was de titel van de speciale conferentie, die in Harrogate werd gehouden om deze gouden verjaardag te vieren.

In zijn welkomstwoord deelde Pierre Giacasso uit Genève, de huidige president, mee dat op het eerstvolgende congres in Madrid zal worden voorgesteld de naam te veranderen in International Water Services Association. De afkorting blijft dan dezelfde, maar het werkterrein van de vereniging wordt uitgebreid tot de afvalwaterbehandeling en het waterbeheer. Drinkwaterbereiding en afvalwaterbehandeling schuiven steeds meer in elkaar, een ontwikkeling die we ook op Europees niveau in Eureau zien.

Mr. Richard Jolly, speciaal adviseur van het United Nations Development Programme, wees er in zijn voordracht op dat de 20% armste mensen op onze wereld een steeds kleiner aandeel van de welvaart geniet en ook steeds minder op water aangesloten is. Hij schetste de enorme groei van de wereldbevolking en de uitgroei van de megasteden in Zuidamerikaanse en Aziatische landen. Als het al lukt om de groei van de bevolking aan banden te leggen, dan zal het zeker tot 2025 duren tot een stabilisatie kan optreden. Prof. Malin Falkenmark uit Stockholm maakte in haar bijdrage duidelijk, dat de waterproblematiek van de wereld niet alleen de beschikbaarheid van drinkwater raakt, maar ook – en in veel sterkere mate – de productie van voedsel en de beschikbaarheid van water voor industriële doeleinden. Alleen al om de voedselproductie zeker te stellen, is per inwoner 10 keer zoveel water nodig als voor de drinkwatervoorziening.

Zij legde er grote nadruk op dat er aanzienlijke verschillen tussen landen zijn, afhankelijk van de beschikbaarheid van water en de groei van het consumptieve gebruik. Deze verschillen vragen om andere benadering en andere maatregelen. De bijgaande matrix geeft dit in heel globale zin weer. De waterverdeling in Nederland aan de benedenloop van Rijn en Maas, is een fundamenteel andere problematiek dan die in Egypte met zijn vaste watervoer vanuit het Assoeanmeer en een sterk groeiende bevolking. Zij voorspelde een watermanagement-revolutie in de komende eeuw en stelde dat er een geheel nieuwe categorie deskundigen moet worden geschoold om voorbereid te

Te nemen actie afhankelijk van beschikbaarheid en gebruik.

		Toename consumptief gebruik	
		Laag	Hoog
Schaarste	Groot	<ul style="list-style-type: none"> • bronnen aanboren • vraag zo klein mogelijk maken 	<ul style="list-style-type: none"> • voedselimport • beheersing vraag • lekbestrijding
	Klein	<ul style="list-style-type: none"> • bronnen aanboren 	<ul style="list-style-type: none"> • actieplannen per stroomgebied

zijn op de complexiteit van het waterbeheer in de toekomst. Integraal waterbeheer vraagt om mensen die daarin zijn opgeleid.

Deze visie werd later ondersteund door dr. Madhav A Chitale uit India. Oorlogen over water zullen niets oplossen. In goed overleg zullen alle landen uit een stroomgebied samen tot een policy moeten komen, die recht doet aan alle belangen die bij het waterbeheer aan de orde komen. Dit vraagt om een nieuwe ethiek, waarbij ieder begrip opbrengt voor de noden en wensen van een ander. Deze ethiek zal worden bevorderd door de bevolking bewust te maken van het holistische karakter van het hydrologische systeem. Dr. F. Lee Brown, Executive Director of the International Water Resources Association USA onderstreepte eveneens het grote verschil tussen de behoefte en beschikbaarheid van water op vele plaatsen op aarde. Naar zijn mening is de verdelingsproblematiek op lange termijn oplosbaar, maar zal het de komende jaren eerst slechter worden, voordat het beter wordt. Het duurt lang voordat de bevolkingsgroei kan stabiliseren.

Naast de door vorige sprekers gesignaleerde vraag noemde hij ook de ecologische functie van water, die een steeds groter aandeel zal opeisen. Ook hij onderstreepte dat de aanpak per stroomgebied de enige oplossing is.

Als directeur van WaterAid vertelde mr. John Lane over de ervaringen van zijn organisatie bij de watervoorziening van de armen. WaterAid werkt met lokale partnerorganisaties. Juist de lokale mensen weten uitstekend hoe zij zo zuinig en zo verstandig mogelijk met het beschikbare water kunnen omgaan. Hun voorstellen worden bovendien gedragen door de samenleving waarvan zij deel uitmaken. Deze mensen werken niet voor hun eigen gewin, maar voor het welzijn van de samenleving.

In India heeft de watervoorziening op het platteland al meer dan 85% van de mensen bereikt. In bijna alle dorpen is ten minste één waterbron aanwezig. Ook in Zambia heeft men een dergelijk succes geboekt. In Ethiopië heeft de lokale bevolking tegen een lage prijs heel goed werkende systemen voor waterdistributie d.m.v. zwaartekracht in grote gebieden ontwikkeld.

Waterprojecten helpen ook om de armoede te bestrijden door het werk in de watersector zelf, maar ook door de activiteiten die men met het water kan opzetten. Kinderen hoeven minder water te gaan halen; ze hebben meer tijd voor spelen en dat komt hun gezonde ontwikkeling alleen maar ten goede. Vijf tot tien liter per persoon per dag is een

hoeveelheid waarmee je kunt drinken, koken en een beetje wassen. Genoeg om mee te beginnen.

Mr. John Briscoe van de Wereldbank in Washington waarschuwde voor de neiging om te veel en te snel veranderingen in het waterbeheer te willen aanbrengen. Wanneer we water als een economisch goed zien, moeten we ons realiseren dat het ene gebruik een hogere opbrengst heeft dan het andere. Water voor irrigatie heeft een lage opbrengst. Wanneer datzelfde water wordt gebruikt voor de opwekking van elektrische energie of voor drinkwatervoorziening, is de opbrengst veel hoger. Bewust beheer van de waterstromen en verbetering van de kwaliteit van de diensten kan tot een aanzienlijk hogere opbrengst leiden. Recente ervaringen in Mexico hebben aangetoond dat systemen, die vroeger alleen voor irrigatie werden gebruikt, door overdracht naar andere gebruiken een drie keer zo grote opbrengst hebben gegenereerd.

Voor de Wereldbank is het niet zo belangrijk dat een project slaagt. Veel belangrijker is, dat een proces op gang wordt gebracht, waarbij een land of een regio zicht krijgt op zijn waterproblemen en een impuls wordt gegeven tot het vinden van oplossingen. Begin met het oplossen van de relatief eenvoudige problemen en probeer van daaruit een momentum op te bouwen waarmee de ingewikkelder problemen te lijf kunnen worden gegaan. 'Pluk eerst de vruchten die laag hangen' was zijn devies. Aanpak per stroomgebied was ook voor hem de meest veelbelovende benadering.

In zijn slotwoord op de eerste dag zei Mr. Nicholas Hood, die de komende twee jaar het presidentschap van de IWSA zal bekleden, dat hij grote uitdagingen voor de IWSA in de nabije toekomst ziet liggen.

Als de vereniging een service-organisatie wil worden, die zijn leden overal op de wereld steun biedt bij het uitwisselen van ervaring, bij scholing van mensen en voorkomt dat iedereen opnieuw het wiel moet uitvinden, dan moet de staf van de IWSA aanzienlijk worden uitgebreid en de contributie sterk worden verhoogd. Hij pleitte voor een marketing-benadering, hetgeen ongetwijfeld de komende tijd aan de orde zal komen. Met dit jubileum-congres, dat de volgende dag in verschillende sessies werd voortgezet, gaf de IWSA duidelijk blijk zich te realiseren hoe belangrijk water in de 21e eeuw in onze wereld zal worden.

Amsterdam, 19 juni 1997
ir. M. K. H. Gast